

BASININ VE KAMUOYUNUN DİKKATİNE

TMMOB Yönetim Kurulu 3 Kasım seçimleriyle ilgili değerlendirmesinde, emek örgütlerinin toplumsal muhalefeti temsil etme konusunda yeni görevlerle karşı karşıya olduğunu belirtti.

Uzun bir süre ertelenip ertelenmeyeceği tartışılan, hazırlıksız, siyasi partiler ve seçim yasaları demokratiklesürmeden, yüksek baraj nedeniyle seçmenlerin gerçek tercihlerini sandığa yansıtmayı engelleyen, seçime katılanların eşit ortamlardan yararlanmasına ve seçmenlere partileri ve programlarını yeterince sorgulama olanağı vermeyen, ayrıca yasaklarla da tartışmalara konu olan 3 Kasım seçimleri, tarihimizin en ilginç sonuçlarından birisini vermiş ve iki partili parlamentoya yol açmıştır.

Seçimlere katılımın düştüğü, toplam seçmen sayısının %60'ının, geçerli oy kullanan seçmen sayısının %46'sının TBMM'nde temsil olanağı bulamadığı seçimler sonunda, sadece iki parti parlamentoya girebilmiştir. Bu sonuç, halkımızın temel sorunlarının çözümüne şu ana kadar kayda değer herhangi bir katkısı olmayan, uygulanan yanlış politikaları bir yana bırakarak sadece hükümetin sürekliliğini temel alan ve sermaye çevrelerinin tercihi olan "siyasi istikrarı" sağlamış gibi görünmektedir; ancak temsilde adalet ilkesinin ortadan kalktığı da bu olgunun diğer yüzüdür. Doğuda ve güneydoğuda varlığını sürdüren feodal ilişkilerin bağımsız adayların seçilmelerine olanak tanımış olması, bu gerçeği değiştirmemektedir.

12 Eylül rejimiyle, örgütlenmeden, katılımcılıktan ve siyasetin günlük pratiğinden uzaklaştırılan seçmenler, bu seçimlere kadar %83-%93 arasında bir oy kullanma oranını gerçekleştirmişken, 1999 seçimlerinde %87 olan katılım, ülkemizin yaşadığı en derin krizden sonra bu kez %79'a düşmüştür. Katılımın düşmesi, seçmenlerin bir bölümünün "iktidar partileri değişiyor ama uygulanan politikalar hep aynı kalıyor, sorunların çözülmemiyor" düşüncesiyle seçimlerden de uzaklaştığı ya da tepkisini bu davranışla belirttiği şeklinde algılanmalıdır. Dolayısıyla emek örgütlerinin siyasetin toplumsallaştırılması görevinin önemi daha da artmıştır.

Seçmenler, son yirmi yılda iktidar sorumluluğunu paylaşan ve ülkemizin en derin krizine neden olan politikaları uygulayan partileri cezalandırmış, hatta tasfiye etmiştir. İşsizliğe ve yoksulluğa karşı duyulan tepki, sandıkta ifadesini böyle bulmuştur. Buna karşın, seçmenler, aynı temel politikaları, kimi farklı düzenlemeler ya da ayarlar yaparak da olsa sürdürmeyi amaç olarak belirtmiş partileri de TBMM'ne taşımıştır.

Seçim sonuçlarından, gerek bu politikalara karşı olan siyasi partilerin gerekse çalışanların ekonomik ve demokratik örgütlerinin, krizlerin ve bugünkü olumsuz tab-

lonun nedenlerine ilişkin çalışmalarını ve görüşlerini seçmenlere yansıtmada başarısız oldukları anlaşılmaktadır. Seçmenlerin de, uygulanmakta olan politikalar nedeniyle içinde buldukları işsizlik, yoksulluk gibi yıkıcı sorunlara verdikleri öncelik, bu sorunların istismarı, siyasetten beklentilerinin azalması, vb. nedenler bu sonuçta etken olmuştur.

Bütün örgütlerin, ama öncelikle siyasi partilerin bu sonuçları ön yargısız olarak değerlendirmeleri beklenebilir.

Çalışanların ekonomik, demokratik ve mesleki örgütlerinin, halkımızın temel sorunlarının kaynaklarını açıklama konusundaki sorumluluklarını daha etkin bir biçimde sürdürme görevi geçerliliğini korumaktadır. Ayrıca, katılımın düşmesi, seçmenlerin önemli bir bölümünün TBMM'nde temsil olanağını bulamaması, çalışanların örgütlerine, parlamento dışındaki toplumsal muhalefeti temsil etme konusundaki var olan görevlerine ve sorumluluklarına yeni boyutlar eklemektedir.

TBMM'nde temsilin bu düzeyde düşük kalması, katılımcılığın zaten eksik olan parlamento boyutunu daha da olumsuz hale getirmiştir. Bu açıdan, TBMM'de temsil olanağı bulan partilerin, "katılımcı demokrasiyi geliştirmek istediklerini" ve "sivil toplum örgütleri" ile yakın ilişkiler içinde olacaklarını açıklamış olmaları önemlidir. Bu temel yaklaşımın hayata geçirilmesi sırasında, iktidar partisinin, iş ve sermaye örgütlerinden çok çalışanların örgütlerine kulak vermesi ve bu ilişkinin biçimsel olmaması gerekmektedir. Muhalefet partisinin ise toplumsal muhalefeti güçlendirmesi öncelikli bir görev olarak ortaya çıkmıştır. Bu görevin yerine getirilmesi ise, parlamentoda tek başına temsil edilmiş olmanın toplumsal muhalefeti doğrudan temsil etme yetkisi olarak algılanmamasını ve toplum örgütleri ile katılımcı bir çalışmanın sürdürülmesini gerektirmektedir.

İktidar partisinin temel olarak IMF politikalarını sürdürme kararında olması nedeniyle de, TMMOB'nin ve Emek Platformunun, "emekten yana bir siyasi iradenin belirmesi ve iktidara taşınması" hedefi geçerliliğini korumaktadır.

TMMOB, emekten, bağımsızlıktan, demokrasiden, barıştan, laik sosyal hukuk devletinden, kamu yararından yana görüşleri, önerileri, uyarıları ve eleştirileri ile, üyelerinin ve genel olarak çalışanların hak arama ve insanca bir yaşam elde etme mücadelesinin gereğini yerine getirmek amacıyla, çalışmalarını bu güne dek yaptığı gibi bundan sonra da sürdürecektir. İktidar ve muhalefet partilerinin de bu hedef doğrultusunda neler yaptıklarını ve çalışanların taleplerini ne ölçüde karşıladıklarını yakından izleyecek, üyelerini ve yurttaşlarını bilgilendirecektir. •

TMMOB YÖNETİM KURULU